

Dokument zasedanja

B8-0204/2019 }
B8-0205/2019 }
B8-0206/2019 }
B8-0207/2019 }
B8-0208/2019 }
B8-0209/2019 } RC1

13.3.2019

SKUPNI PREDLOG RESOLUCIJE

v skladu s členoma 135(5) in 123(4) Poslovnika,

ki nadomesti naslednje predloge resolucij:

B8-0204/2019 (Verts/ALE)

B8-0205/2019 (ECR)

B8-0206/2019 (GUE/NGL)

B8-0207/2019 (ALDE)

B8-0208/2019 (S&D)

B8-0209/2019 (PPE)

o stanju človekovih pravic v Kazahstanu
(2019/2610(RSP))

Roberta Metsola, Jaromír Štětina, Tunne Kelam, Milan Zver, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Eduard Kukan, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Elisabetta Gardini, Cristian Dan Preda, Patricija Šulin, Tomáš Zdechovský, Csaba Sógor, Jarosław Wałęsa, Andrzej Grzyb, Michael Gahler, Elmar Brok, Sandra Kalniete, Dubravka Šuica, Andrej Kovačev (Andrey Kovatchev), Francis Zammit Dimech, Seán Kelly, Ivana Maletić, Deirdre Clune, Laima Liucija Andrikienė, László Tőkés, Jiří Pospíšil, Stanislav Polčák, Adam Szejnfeld

v imenu skupine PPE

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Ana Gomes

v imenu skupine S&D

Charles Tannock, Monica Macovei

RC\1179596SL.docx

PE635.464v01-00 }
PE635.465v01-00 }
PE635.466v01-00 }
PE635.467v01-00 }
PE635.468v01-00 }
PE635.469v01-00 } RC1

v imenu skupine ECR

Wolf Klinz, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Matthijs van Miltenburg, Hilde Vautmans, Mirja Vehkaperä

v imenu skupine ALDE

Barbara Lochbihler, Heidi Hautala

v imenu skupine Verts/ALE

Helmut Scholz, Marie-Christine Vergiat, Luke Ming Flanagan

v imenu skupine GUE/NGL

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi

v imenu skupine EFDD

Resolucija Evropskega parlamenta o stanju človekovih pravic v Kazahstanu (2019/2610(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 12. decembra 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Kazahstan na drugi strani, v imenu Unije¹, ter z dne 10. marca 2016 o svobodi izražanja v Kazahstanu², – ob upoštevanju nezakonodajne resolucije z dne 12. decembra 2017 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Kazahstan na drugi strani, v imenu Unije³,
  - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Kazahstanu, vključno s tistimi z dne 18. aprila 2013⁴, 15. marca 2012⁵ in 17. septembra 2009 o primeru Jevgenija Žovtisa v Kazahstanu⁶,
  - ob upoštevanju sporazuma o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju, podpisanega 21. decembra 2015 v Astani,
  - ob upoštevanju svojih resolucij z dne 15. decembra 2011 o stanju izvajanja strategije EU za osrednjo Azijo⁷ ter z dne 13. aprila 2016 o izvajanju in pregledu strategije EU za Srednjo Azijo⁸,
  - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. junija 2015 in 19. junija 2017 o strategiji EU za Srednjo Azijo,
  - ob upoštevanju letnih dialogov o človekovih pravicah med EU in Kazahstanom,
  - ob upoštevanju členov 135(5) in 123(4) Poslovnika,
- A. ker sta Evropska unija in Kazahstan 21. decembra 2015 podpisala sporazum o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju, ki naj bi zagotovil širok okvir za okrepljen politični dialog in sodelovanje na področju pravosodja in notranjih zadev, pa tudi na številnih drugih področjih; ker sporazum poseben poudarek namenja demokraciji in načelom pravne države, človekovim pravicam in temeljnim svoboščinam, načelom tržnega gospodarstva in trajnostnega razvoja ter sodelovanju civilne družbe, med drugim pri oblikovanju javne politike;

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0485.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0083.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2017)0484.

⁴ UL C 45, 5.2.2016, str. 85.

⁵ UL C 251 E, 31.8.2013, str. 93.

⁶ UL C 224 E, 19.8.2010, str. 30.

⁷ UL C 168 E, 14.6.2013, str. 91.

⁸ UL C 58, 15.2.2018, str. 119.

- B. ker se je Kazahstan marca 2012 pridružil Evropski komisiji za demokracijo skozi pravo (Beneški komisiji);
- C. ker je videti, da kazahstanska vlada ni sprejela ukrepov, s katerimi bi spremenila ohlapno opredeljene določbe v 174. členu kazenskega zakonika, ki „prepoveduje nagovarjanje k družbenemu, narodnostnemu ali drugemu razdoru“, in 274. členu, ki prepoveduje „širjenje informacij, za katere je znano, da so lažne“, temveč na podlagi teh določb še naprej obtožuje in zapira aktiviste civilne družbe in novinarje;
- D. ker je v Kazahstanu vse več političnih zapornikov; ker so leta 2016 v različnih regijah države potekali miroljubni protesti zoper spremembe zemljiškega zakonika, v katerih je bilo pridržanih več kot 1000 udeležencev (tudi 55 novinarjev), od katerih jih je bilo nato 30 aretiranih; ker je delovna skupina Združenih narodov za samovoljna pridržanja potrdila, da je šlo pri tem za samovoljno pridržanje, da ni bilo pravičnega sojenja in da je prišlo v nekaterih primerih do hude kršitve pravic; ker aktivist civilne družbe Maks Bokajev prestaja zaporno kazen zaradi zakonitega sodelovanja pri miroljubnih množičnih protestih;
- E. ker je kazahstanska vlada sodelovala z misijo na visoki ravni, ki jo je napotila Mednarodna organizacija dela, in se zavezala, da bo začela izvajati načrt, s katerim bi obravnavala pomisleke te organizacije, vendar nato ni sprejela smiselnih ukrepov, da bi dejansko izvedla določbe tega načrta, na primer spremembo zakona o sindikatih; ker ni začela izvajati niti prejšnjih priporočil odbora Mednarodne organizacije dela za uporabo standardov, v skladu s katerimi bi morala pregledati zakon o sindikatih in zakonik o delovnih razmerjih ter sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi lahko Konfederacija neodvisnih sindikatov Kazahstana (CITUK) in z njo povezani sindikati v celoti uveljavljali svoje pravice;
- F. ker sta bila sindikalna aktivista Nurbek Kušakbajev in Amin Eleusinov maja 2018 pogojno izpuščena, vendar ne smeta več sodelovati pri dejavnostih sindikatov; ker aktivistki Larisi Harkovi grozijo podobne omejitve, pa tudi nenehno sodno nadlegovanje, zoper Erlana Baltabaja, prav tako sindikalnega aktivista iz Šimkenta, pa poteka kazenska preiskava na podlagi vprašljivih obtožb;
- G. ker nova zakonodaja o nevladnih organizacijah vsebuje strožja računovodska pravila za organizacije civilne družbe; ker so organizacije za človekove pravice izpostavljene davčnemu pritisku v zvezi s subvencijami mednarodnih donatorjev;
- H. ker je resno ogrožena svoboda veroizpovedi in prepričanja; ker oblasti versko prepričanje zlorabljajo kot izgovor za samovoljna pridržanja; ker je bil Saken Tulbajev zaprt, potem ko so ga obdolžili „podžiganja verskega sovraštva“;
- I. ker so oblasti 13. marca 2018 prepovedale miroljubno opozicijsko gibanje Demokratična izbira Kazahstana (DCK) in aretirale več kot 500 ljudi, ki so na različne načine izrazili podporo temu gibanju; ker sta postala civilni aktivisti Almat Žumagulov in pesnik Kenžebek Abišev žrtvi boja kazahstanskih oblasti proti gibanju DCK ter bila obsojena na osemletno oziroma sedemletno zaporno kazen; ker je bil Ablovas Džumajev obsojen na triletno, Aset Abišev pa na štiriletno zaporno kazen, ker sta v

spletu kritizirala oblasti in podpirala gibanje DCK;

- J. ker ostaja svoboda združevanja, čeprav zaščitena z kazahstansko ustavo, v državi večinoma omejena, zakon o javnem združevanju pa zahteva, da se vsa javna združenja registrirajo pri ministrstvu za pravosodje; ker so bile z novimi spremembami tega zakonika decembra 2015 uvedene zahteve za poročanje in državna ureditev financiranja prek organa, ki ga imenuje vlada; ker tistim, ki sodelujejo pri dejavnostih neregistriranih organizacij, grozijo upravne in kazenske sankcije;
- K. ker se predstavniki civilne družbe in aktivisti na področju človekovih pravic še naprej soočajo s povračilnimi ukrepi in omejitvami, med njimi tudi aktivistka na področju človekovih pravic Elena Semenova, za katero je bila zaradi „namernega razširjanja lažnih informacij“ izrečena prepoved potovanja, in aktivistka iz Šimkenta Ardak Ašim, ki so jo zaradi kritičnih objav v družbenih medijih obtožili „podžiganja razdora“ in prisilno pridržali v psihiatrični bolnišnici; ker je policija 10. maja 2018 med obiskom delegacije Evropskega parlamenta v Kazahstanu uporabila čezmerno silo zoper miroljubne protestnike, ki so se poskušali sestati s poslanci Evropskega parlamenta; ker je bilo pridržanih več kot 150 ljudi, več kot 30 protestnikom pa je bila izrečena upravna zaporna kazen; ker je kazahstanska policija 17. in 18. septembra 2018 pridržala več aktivistov, ki so se želeli sestati s člani delegacije Evropskega parlamenta;
- L. ker so začeli aprila 2018 veljati nove spremembe, ki omejujejo medijsko in informacijsko zakonodajo, ker je dostop do informacij na družbenih medijih še zmeraj onemogočen in ker je bila zoper medija Forbes Kazahstan in Ratel.kz sprožena kazenska preiskava zaradi „namernega razširjanja lažnih informacij“; ker oblasti nadzirajo in omejujejo uporabo socialnih omrežij; ker so bili blogerji in uporabniki socialnih omrežij, na primer Ruslan Ginatulin, Igor Čupina in Igor Sičev, obsojeni na zaporno kazen; ker je Kirgizija v hudem nasprotju z zakonom Kazahstanu izročila blogerja Muratbeka Tungišbajeva, s katerim so v Kazahstanu grdo ravnali;
- M. ker je nekaznovanost za mučenje zapornikov in osumljencev ter slabo ravnanje z njimi še vedno del vsakdanjika, čeprav se je vlada zavezala ničelni toleranci do mučenja; ker oblastem ni uspelo izpeljati verodostojne preiskave obtožb o mučenju med obsežno stavko naftnih delavcev v Žanaoznu leta 2011;
- N. ker tožilstvo v Almatiju ni našlo oprijemljivih dokazov, s katerimi bi bilo mogoče podkrepiti obtožbe o mučenju poslovneža Iskanderja Jerimbetova, oktobra 2018 obsojenega na sedemletno zaporno kazen zaradi obsežne goljufije; ker je delovna skupina Združenih narodov za samovoljna pridržanja leta 2018 ugotovila, da sta bila njegova aretacija in pridržanje samovoljna, pozvala k njegovi izpustitvi ter izrazila zaskrbljenost nad obtožbami o mučenju v priporu pred sojenjem;
- O. ker enakost spolov v Kazahstanu ovirajo visoka stopnja nasilja nad ženskami ter tradicionalno patriarhalne norme in stereotipi; ker nevladne organizacije navajajo, da se prijavi le majhen delež primerov nasilja nad ženskami, še manjši delež nasilja nad ženskami in primerov spolnega nadlegovanja pa se kazensko preganja;
- P. ker se osebe LGBTI v Kazahstanu soočajo s pravnimi težavami in diskriminacijo; ker so

v Kazahstanu istospolni odnosi tako za moške kot za ženske sicer zakoniti, vendar istospolni pari in gospodinjstva, ki jih vodijo, niso upravičeni do enakega pravnega varstva kot velja za heteroseksualne zakonce;

- Q. ker Kazahstan na svetovnem indeksu demokracije med 167 državami zaseda 143. mesto, država pa se uvršča med avtoritarne režime;
1. poziva Kazahstan, naj izpolnjuje svoje mednarodne obveznosti ter spoštuje človekove pravice in temeljne svoboščine; poziva kazahstanske oblasti, naj končajo kršitve človekovih pravic in vse oblike političnega zatiranja v skladu z načeli iz členov 1, 4, 5 in 235 sporazuma o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju;
  2. poudarja, da mora krepitev političnih, gospodarskih in kulturnih odnosov med EU in Kazahstanom temeljiti na skupni zavezi splošnim vrednotam, zlasti demokraciji, pravni državi, dobremu upravljanju in spoštovanju človekovih pravic; pričakuje, da bo sporazum o okrepljenem partnerstvu in sodelovanju spodbujal krepitev pravne države in demokratične participacije vseh državljanov, bolj raznoliko politično okolje, bolj delujoče, neodvisno in nepristransko sodstvo, večjo preglednost in odgovornost vlade ter izboljšanje delovne zakonodaje;
  3. pozdravlja izpustitev več političnih zapornikov, in sicer Vladimirja Kozlova, Gjuzjala Bajdalinova, Sejtkažija Matajeva, Ediga Batirova, Jeržana Orazalinova, Sajata Ibrajeva, Aseta Matajeva, Zinaida Muhortova, Talgata Ajana in naftnih delavcev iz Žanaozna, pa tudi sindikalistov Amina Jelusinova in Nurbeka Kušakbajeva, katerih prostost je vseeno še vedno omejena; pozdravlja odločitev o izpustitvi Ardaka Ašima iz psihiatrične klinike; obsoja uporabo tako brutalnega ukrepa, kot je kaznovalna psihiatrija, ter poziva k umiku prisilne ambulantne psihiatrične obravnave Ašima in vseh prisilnih zdravstvenih ukrepov proti aktivistki Nataliji Ulasik;
  4. poziva, naj popolnoma rehabilitirajo in takoj izpustijo vse aktiviste in politične zapornike, ki so trenutno v pridržani, zlasti Muhtara Džakiševa, Maksa Bokajeva, Iskanderja Jerimbetova, Arona Atabeka, Sanata Bukenova ter Mahambeta Abžana in Sakena Tulbajeva, odpravijo pa naj se tudi omejitve gibanja, ki so bile naložene drugim;
  5. poziva kazahstansko vlado, naj spremeni 174. člen kazenskega zakonika o „nagovarjanju k družbenemu, narodnostnemu, klanskemu, rasnemu, razrednemu ali verskemu razdoru“ in omeji področje njegove uporabe, da prepreči samovoljno preganjanje, ki krši norme na področju človekovih pravic, pa tudi 274. člen kazenskega zakonika, ki na splošno prepoveduje „širjenje informacij, za katere je znano, da so lažne“, ter naj izpusti aktiviste, novinarje in druge kritine posameznike, ki so trenutno v priporu na podlagi teh členov;
  6. poziva kazahstansko vlado, naj konča zatiranje neodvisnih sindikatov in odpravi omejitve njihovih dejavnosti, preneha politično motivirani kazenski pregon sindikalnih voditeljev in razveljavi obsodbe Larise Harkove, Nurbeka Kušakbajeva in Amina Jelusinova ter jim omogoči, da bodo brez vmešavanja ali nadlegovanja nadaljevali svoje sindikalne dejavnosti; vlado poziva tudi, naj se odzove na pomisleke Evropskega parlamenta v zvezi s kazensko preiskavo proti Erlanu Baltabaju in revidira zakon o

sindikatih iz leta 2014 in zakonik o delovnih razmerjih iz leta 2015, da ju uskladi s standardi Mednarodne organizacije dela;

7. poziva kazahstansko vlado, naj izvaja priporočila posebne poročevalke OZN o svobodi mirnega zbiranja in svobodi združevanja ter revidira zakon o javnem zbiranju in pogoje za dostop do financiranja;
8. poziva kazahstansko vlado, naj preneha z vsemi oblikami samovoljnih pridržanj, povračilnih ukrepov in nadlegovanja zoper aktiviste na področju človekovih pravic, civilnodružbene organizacije in opozicijska politična gibanja, tudi proti dejanskim ali domnevnim podpornikom stranke DVK;
9. poziva kazahstansko vlado, naj pregleda spremembe zakona o medijih in informiranju, ki je začel veljati letos, uvede moratorij za klevetanje, sprejme vse potrebne ukrepe za razveljavitev ustreznih členov novega kazenskega zakonika v zvezi s klevetanjem, določi zgornjo mejo za odškodnine v civilnih tožbah zaradi obrekovanja ter odpravi nadlegovanje in povračilne ukrepe zoper novinarje, ki kritizirajo vlado, konča pa naj tudi blokiranje dostopa do informacij na spletu in zunaj njega;
10. poziva k ukrepanju, kar zadeva sporočila odbora OZN za človekove pravice, delovne skupine OZN za samovoljna pridržanja in posebnega poročevalca OZN o mučenju; poziva, naj se zaščitijo žrtve mučenja, naj se jim zagotovi ustrezna zdravstvena oskrba in naj se ustrezno preiščejo primeri mučenja; zahteva, naj se končajo zlorabe Interpolovih postopkov izročitve in naj se preneha nadlegovanje politične opozicije; poziva kazahstansko vlado, naj izpolni svoje obljube o ničelni strpnosti glede mučenja in naj zagotovi celovito preiskavo obtožb o mučenju, vključno s tistimi, povezanimi z dogodki v Žanaoznu; poziva vlado, naj v luči sklepov delovne skupine OZN o samovoljnem pridržanju pregleda primer Iskandra Jerimbetova in zagotovi ustrezno preiskavo obtožb o domnevnem mučenju;
11. je seznanjen z večetničnim in večverskim značajem Kazahstana in poudarja, da je treba varovati manjšine in njihove pravice, zlasti kar zadeva uporabo jezikov, versko svobodo ali svobodo prepričanja, nediskriminacijo in enake možnosti; pozdravlja miroljubno sobivanje različnih skupnosti v Kazahstanu; poziva Kazahstan, naj preneha preganjati ljudi zaradi legitimnega uveljavljanja svobode vesti in veroizpovedi; zahteva takojšnjo izpustitev oseb, obsojenih zaradi njihovega prepričanja;
12. poziva oblasti, naj se borijo proti vsem oblikam nasilja nad ženskami; poleg tega poziva k ukrepanju za zagotovitev učinkovitih in dostopnih kanalov za prijavo ter zaščitnih ukrepov, ki bodo upoštevali potrebe in zaupnost žrtev; poziva k odpravi prakse nekaznovanosti in ukrepanju za zagotavljanje ustreznih kazenskih sankcij za storilce;
13. vztraja, da se v celoti spoštujejo pravice skupnosti LGBTI; poziva kazahstansko vlado, naj zagotovi, da se skupnost LGBTI ne bo soočala z diskriminacijo;
14. poziva Kazahstan, naj v celoti izvede priporočila, ki so bila v okviru mednarodne misije organizacije OVSE/urada ODIHR za opazovanje volitev podana za volitve z dne 20. marca 2016 in v skladu s katerimi je pred državo še dolga pot do izpolnitve

njenih zavez v okviru organizacije OVSE glede demokratičnih volitev; poziva kazahstanske oblasti, naj ne omejujejo dejavnosti neodvisnih kandidatov; poziva tudi, naj se spoštujejo volilne pravice državljanov;

15. ponovno poudarja pomen sodelovanja EU in OVSE pri izboljšanju dobrih praks demokratičnega upravljanja v državi, zlasti na področju človekovih pravic in pravne države; zato poziva kazahstanske oblasti, naj razširijo mandat OVSE v državi in naj zlasti obnovijo mandat centra OVSE v Astani, kar je pomemben pogoj za nadaljnje sodelovanje med EU in Kazahstanom;
16. poziva, naj EU in zlasti Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) pobližje spremlja razvoj dogodkov v Kazahstanu, po potrebi opozarja kazahstanske oblasti na svoje pomisleke, jim nudi pomoč in redno poroča Parlamentu; poziva delegacijo EU v Astani, naj ima še naprej dejavno vlogo pri spremljanju položaja in na vseh ustreznih dvostranskih srečanjih opozarja na vprašanje svobode govora; poziva ESZD, naj proaktivno sodeluje v misijah za opazovanje sojenj, da bi spremljala politično občutljiva sojenja in politično motivirano kazensko preganjanje ter preverjala, da se za vse uporablja pravica do poštenega sojenja;
17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsednici Komisije/visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu predstavniku EU za Srednjo Azijo, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Kazahstana.